

STUDIEHANDLEDNING: S-KVINNORS POLITISKA PROGRAM

© S-kvinnor 2024

Text: Aida Zekic, ABF och S-kvinnor
Fotograf: Nina Unesi
Grafisk formgivare: S-kvinnor

Innehållsförteckning

Inledning	5
Till cirkelledaren, del 1	6
Kom ihåg!.....	6
Liten checklista om studiecirkeln.....	6
Träff 1: Kvinnors rättigheter är mänskliga rättigheter	7
Inför första träffen.....	7
Uppstart.....	7
Fyrahörnsövning om förväntningar.....	7
Sammanfattning.....	7
Diskussionsfrågor.....	8
Tips	8
Inför nästa träff.....	8
Träff 2: Det feministiska samhällsbygget och välfärden	8
Uppstart.....	8
Sammanfattning.....	8
Diskussionsfrågor.....	9
Gruppövning	9
Inför nästa träff.....	9
Träff 3: Klimat och hållbar omställning, och ett jämställt och tryggt arbetsliv	9
Uppstart.....	9
Sammanfattning.....	9
Diskussionsfrågor.....	10
Gruppövning	10
Inför nästa träff.....	10
Träff 4: Jämställd hälsa, exploatering och objektifiering av kvinnokroppen	10
Uppstart.....	10
Sammanfattning.....	10
Diskussionsfrågor.....	11
Gruppövning	11
Inför nästa träff.....	11
Träff 5: Internationell solidaritet, kvinnor och migration	11
Uppstart.....	11
Sammanfattning.....	11
Diskussionsfrågor.....	12
Gruppövning	12
Inför nästa träff.....	12
Träff 6: Sammanfattning och vägen framåt	12
Uppstart.....	12

Sammanfattning av studiecirkeln	12
Vägen framåt	13
Till cirkelledaren, del 2	14
Hur arbetar man i en studiecirkel?	14
Att tänka på innan cirkeln startar	14
Vad är viktigt i rollen som ledare?	14
Praktiska saker att tänka på	15
Vad är en arbetsplan?	15
Cirkelledarutbildning	15
Studiecirkeln en av fyra verksamhetsformer	15
ABF är S-kvinnors studieförbund	15
Bilaga 1: Var ska punkterna drivas?	16
Bilaga 2: Det feministiska samhällsbygget och välfärden	16
Bilaga 3: Klimat och hållbar omställning, och ett jämställt och tryggt arbetsliv	18
Bilaga 4: Jämställd hälsa, exploatering och objektifiering av kvinnokroppen	20
Bilaga 5: Internationell solidaritet, kvinnor och migration	22

Inledning

I oktober 2021 antogs S-kvinnors politiska program med temat "Fred, Frihet, Feminism och Framtid." Programmet omfattar 157 punkter, uppdelade i åtta avsnitt.

Punkterna varierar i karaktär – vissa är grundfrågor för S-kvinnor sedan länge, som lika lön för lika arbete och individualiserad föräldraförsäkring. Andra lyfter samhällsbrister som behöver åtgärdas, medan några punkter utmanar partiets och andra partiers ställningstaganden.

På förbundskongressens uppdrag 2023 har S-kvinnor och ABF tagit fram denna studiehandledning för att stötta klubbar som vill fördjupa sig i S-kvinnors politik. Denna studiehandledning och S-kvinnors politiska program går att ladda ner från S-kvinnors hemsida. Programmet kan också beställas hem för 15 kr/st.

Handledningen är ett förslag på hur en studiecirkel kan läggas upp med sex träffar om vardera två studietimmar á 45 minuter. Den första träffen syftar till att skapa en god grund för cirkeln, och den sista fokuserar på att sammanfatta samt planera fortsatt arbete i klubben. Träffarna 2–5 går igenom två avsnitt från S-kvinnors politiska program vardera, och innehåller diskussionsfrågor och gruppövningar med fokus på programmets punkter.

Vi tror att det bästa sättet att förstå programmet är att granska de 157 punkterna var för sig. Punkterna kan jämföras med att-satser i en motion – varje punkt har en tydlig riktning och ett konkret mål, precis som en att-sats.

Men kom ihåg att det är upp till er i gruppen att själva lägga upp och planera studiecirkeln i samråd med ABF. Utifrån vad ni vill uppnå med cirkeln och vilka förkunskaper ni har kan upplägget förändras fritt. Behöver ni hjälp med detta eller att skriva ut digitalt material så vänd er till ert lokala ABF-kontor. Självklart kan denna cirkel genomföras såväl fysiskt som på distans i digitala plattformar.

Tack till S-kvinnors medlemmar Siv Hamring, Inger Grufman, Birgitta Rönnblad och Monika Öhrn som skapat, testat och utvärderat metoden i den här studiehandledningen.

Till cirkelledaren, del 1

En studiecirkel är ett gemensamt lärande där en grupp tillsammans beslutar både om vad de vill studera och hur cirkeln ska läggas upp. I varje grupp ingår en cirkelledare, som är den som har kontakten med studieförbundet. Det är ledaren som är ansvarig för att arbetsplanen följs, men gruppen förväntas vara delaktig i arbetet.

En viktig uppgift för ledaren är att hjälpa till att skapa ett generöst klimat där alla känner sig välkomna och inkluderade. Studiecirkeln som studieform kännetecknas bland annat av tid för reflektion och diskussion. Det är viktigt att ledaren ger plats och tid för deltagarnas tankar och frågor.

I alla studiecirkel finns människor med olika bakgrund, förutsättningar och intresseområden. Det är något att vara glad över. Utan mångfald i gruppen förlorar studiecirkeln sin kraft. Därför är det viktigt att alla som deltar har möjlighet att vara med på lika villkor. Någon kan ha en synlig funktionsnedsättning, en annan en dold. Några har svenska som modersmål, andra har det inte. Genom dialog med deltagarna brukar det gå ganska smidigt att hitta ett upplägg som fungerar för alla.

Samtalen kan delas upp så att de genomförs i helgrupp ibland och i mindre grupper ibland. För en del människor är det svårare att prata i större grupp och genom att variera hur samtalen genomförs får alla en större möjlighet att våga bli delaktiga.

Kom ihåg!

Försök att ha paus minst var 45:e minut. Sammanfatta alltid dagens samtal och be varje deltagare göra en kort reflektion över dagens träff. Detta kan även vara ett enda ord. Men alla ska gärna säga något. Se till att alla vet vad nästa träff har för tema.

Liten checklista om studiecirkeln

1. Cirkeln ska bestå av minst nio studietimmar (en studietimme = 45 minuter) uppdelat på minst tre träffar.
2. Deltagarna samlas högst tre gånger per vecka och träffarna får inte hålla på längre än fyra studietimmar vid varje tillfälle.
3. Vi rekommenderar att ni är mellan sex och tolv personer. Tre deltagare inklusive ledaren är minimum. Max är 20 personer.
4. En av er ska ha rollen som cirkelledare.
5. Deltagarna ska fylla 13 år det år då verksamheten genomförs, eller vara minst 13 år eller äldre.
6. Åtminstone tre av cirkeldeltagarna ska vara närvarande varje gång.
7. Studiecirkeln ska vara tydligt skild från andra typer av föreningsverksamhet, som till exempel styrelse- eller medlemsmöten.
8. Studiecirkeln får inte ha ett kommersiellt syfte.

Utförligare information till dig som är cirkelledare finns i slutet av denna studiehandledning. Kontakta ditt närmaste ABF-enhet före start av cirkel. De kan även ge dig information och stöd kring hur ni kan genomföra studiecirkeln digitalt.

Obs! Om du planerar att genomföra studiecirkeln digitalt så kan ABF hjälpa er med en plattform för detta – kontakta din lokala ABF-enhet.

Träff 1: Kvinnors rättigheter är mänskliga rättigheter

Inför första träffen

Till den första träffen ska alla deltagare ha läst S-kvinnors politiska program. Detta kommer gruppen att återkomma till genom hela cirkeln, så läsningen kommer att upprepas. För att få en stadig grund inleds första träffen med diskussion utifrån programmets inledning med rubriken "Kvinnors rättigheter är mänskliga rättigheter".

Uppstart

Under den första träffen presenterar deltagarna sig, får möjlighet att bekanta sig med varandra och lära känna gruppen. Planera in en presentationsövning där alla får chansen att säga sitt namn, var de kommer ifrån och eventuellt vilken klubb de är engagerade i.

När deltagarna träffas första gången, ge dem en bakgrundsbild om ABF, hur cirkeln kommer att vara och vad som kommer att tas upp under cirkelns gång. Det är också viktigt att alla får komma till tals och uttrycka hur de vill att cirkeln utformas, samt sina förväntningar.

Obs! Genom ABF kan du få tag på fler övningar för presentation, diskussion och reflektion. Du hittar kontaktuppgifter till ditt lokala ABF på www.abf.se/cirkelledare.

Fyrahörnsövning om förväntningar

Att samtala om förväntningarna kan göras via till exempel en fyrahörnsövning. Genom att välja ett hörn med ett påstående tar varje deltagare ställning. Sedan diskuteras de val som gjordes och alla får motivera dem. Ett av hörnen har inget givet svar utan där kan deltagarna själva formulera sina förväntningar. Träffas ni fysiskt kan ni placera er i olika hörn i rummet, träffas ni digitalt kan deltagarna visa upp den siffran deltagarna har valt för de andra i gruppen.

Vad är viktigast i vår cirkel?

1. Att vi ska lära oss något nytt.
2. Att vi ska ha en god social samvaro.
3. Att vi ska förbättra klubbens arbete.
4. Eget förslag.

Vilka förväntningar har vi på denna cirkel?

1. Jag vill lära mig mer om feminism.
2. Jag vill få en ökad förståelse för S-kvinnor och vad S-kvinnor tycker.
3. Jag vill stärka min förmåga att påverka för förändring.
4. Eget förslag.

Sammanfattning

S-kvinnors feminism handlar om att utmana, ifrågasätta och förändra det patriarkala samhälle där män alltjämt utgör norm och ständigt premieras på bekostnad av kvinnor. Vår roll är att i partiet och mot väljarna synliggöra och driva på för politiska reformer som leder oss till det jämlika samhället.

S-kvinnor har bidragit till Socialdemokraternas feministiska profil och arbetar för jämlikhet där klasskamp, kvinnokamp och antirasism står sida vid sida. Patriarkala strukturer påverkar kvinnor olika beroende på klass och etnicitet. S-kvinnors feminism betonar sambandet mellan kön och socioekonomiska förutsättningar.

S-kvinnor motsätter sig högnationalistiska hot mot kvinnors rättigheter. Vi kämpar för fortsatta reformer och framhåller vikten av att stärka kvinnors rättigheter i Sverige och internationellt.

Diskussionsfrågor

- Vad är S-kvinnors roll i Socialdemokraterna?
- Vad är socialdemokratisk feminism? På vilket sätt hör kamperna för jämställdhet och jämlikhet ihop?
- Vilken roll spelar intersektionalitet i S-kvinnors analys?
- Vilka hot mot jämställdheten ser vi i Sverige och världen idag och vilken roll spelar S-kvinnor i att motverka dem?

Tips

Kvinnoförbundet gav 2020 ut en skrift "100 år av kvinnokamp 1920 – 2020". Den ger en historisk genomgång som är en bra bakgrund till arbetet som en cirkel kan göra. Skriften kan beställas hem från förbundets hemsida. Även annat material kan ge en bakgrund till nuvarande politiska läge.

Inför nästa träff

Avsluta träffen med att tacka varandra för samtalet och berätta vad som sker inför nästa träff. Träff 2 handlar om det feministiska samhällsbygget och välfärden, sidorna 4–10 i S-kvinnors politiska program.

Se gemensamt över upplägg, diskussionsfrågor och övning inför kommande träff och se om och hur ni kan förbereda er på bästa sätt. För att genomföra den föreslagna gruppövningen behöver ni ta med er en utskrift av bilagor 1 och 2 till träffen.

Kom ihåg att fylla i den digitala närvarolistan på ABF:s E-tjänst.

Träff 2: Det feministiska samhällsbygget och välfärden

Uppstart

Inled träffen med att sammanfatta vad ni pratade om sist. Ta en runda för att se om någon har funderat på något särskilt sedan förra träffen.

Sammanfattning

Demokratin kan inte tas för given och hotas i en snabbt föränderlig värld, vilket också sätter kvinnors rättigheter på spel. S-kvinnor arbetar för ökat medborgarinflytande, jämnare maktfördelning och fler kvinnor på ledande poster.

Den svenska välfärden är central för ett feministiskt samhälle. Marknadslösningar som har trängt in i välfärden påverkar kvinnor negativt både ekonomiskt och hälsomässigt. S-kvinnor kräver stopp för vinstdrivande aktörer inom skola och äldreomsorg. Vi vill att skolan ska vila på sekulära och demokratiska värderingar och att det satsas på pedagoger och utbildning inom genus och normkritik. Vård- och omsorgsboenden ska finnas tillgängliga för de som önskar. En anpassad fysisk miljö och rätt till ledsagning och hemtjänst ska vara en självklarhet för dem med funktionsnedsättning.

S-kvinnor arbetar för att all samhällsplanering ska utgå ifrån ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Samhällsservice som apotek, kollektivtrafik och infrastruktur vara tillgänglig oavsett för alla, oavsett var de bor. Mötesplatser och kultur är också viktiga delar av ett inkluderande samhälle. Kvinnor är särskilt beroende av lägenheter med rimlig hyra och därför vill vi säkerställa hållbar byggnation och renovering av hyresrätter.

Kvinnors inflytande i digitalisering kan främja självständighet och underlätta arbetsvillkoren inom välfärdssektorn. Lagen om offentlig upphandling måste också ses över för att säkerställa att jämställdhet blir en central aspekt vid offentliga affärer.

Diskussionsfrågor

- Vilka negativa effekter har marknadslösningar inom välfärd och omsorg på jämställdheten?
- Vilken roll spelar samhällsplanering i att minska klyftor mellan kvinnor och män?
- Hur kan digitalisering både stärka och begränsa jämställdheten? Vilka områden bör prioriteras?
- Vilka förändringar behövs inom förskola, skola och fritidsverksamhet för att skapa ett mer jämställt och jämlikt samhälle?

Gruppövning

Skriv ut bilagor 1 och 2 och klipp längs de streckade linjerna. Varje textremsa i bilaga 2 är ett krav ur S-kvinnors politiska program med fokus på det feministiska samhällsbygget och välfärden. I bilaga 1 finns en textremsa för varje organ i vilket kraven kan drivas. Till vilket organ hör respektive krav hemma? Dela upp er i par eller smågrupper för att para ihop kraven med organen. Vilka krav kan klubben eller distriktet arbeta särskilt med? Diskutera!

Inför nästa träff

Avsluta träffen med att tacka varandra för samtalet och berätta vad som sker inför nästa träff. Träff 3 handlar om klimat och hållbar omställning, och ett jämställt och tryggt arbetsliv, sidorna 11–18 i S-kvinnors politiska program.

Se gemensamt över upplägg, diskussionsfrågor och övning inför kommande träff och se om och hur ni kan förbereda er på bästa sätt. För att genomföra den föreslagna gruppövningen behöver ni ta med er en utskrift av bilagor 1 och 2 till träffen.

Kom ihåg att fylla i den digitala närvarolistan på ABF:s E-tjänst.

Träff 3: Klimat och hållbar omställning, och ett jämställt och tryggt arbetsliv

Uppstart

Inled träffen med att sammanfatta vad ni pratade om sist. Ta en runda för att se om någon har funderat på något särskilt sedan förra träffen.

Sammanfattning

Konsekvenserna av den globala uppvärmningen drabbar fattiga mer än rika, kvinnor mer än män. S-kvinnor betonar vikten av en rättvis fördelning av resurser parallellt med en folkbildningssatsning för att främja en grön omställning som inte blir en klassfråga. Vi vill prioritera kollektiva nyttigheter över marknadsintressen och fokusera på välmående snarare än ekonomisk tillväxt. En cirkulär ekonomi, utbyggd kollektivtrafik, satsningar på förnybara energikällor och avveckling av kärnkraft är avgörande för den gröna omställningen. Internationella handelsavtal

bör skydda miljön, demokratin och kvinnors rättigheter, och offentliga miljöer ska vara kemikaliesmarta.

För att vissa grupper inte ska drabbas hårdare av den teknologiska utvecklingen krävs en aktiv arbetsmarknadspolitik. Utbildning och folkbildning kan dessutom stärka det demokratiska samhället och bygga broar mellan människor.

Trots ökat välstånd har de ekonomiska klyftorna i Sverige ökat och kvinnor har lägre livsinkomster än män. För att motverka ojämlikheten behövs en återgång till fördelningspolitik och skatter som finansierar välfärden, en stark a-kassa och ett förbättrat pensionssystem. S-kvinnor ser också behov av heltid som norm, trygga anställningar, slopat karensavdrag och förbättrad arbetsmiljö. Männens engagemang i hemmet kan stärkas genom individualiserad föräldraförsäkring, rätt till barnomsorg på obekvämt arbetstid och 30 timmars arbetsvecka.

Diskussionsfrågor

- På vilka sätt är klimatomställningen en rättvisefråga?
- Vilka är de viktigaste åtgärderna för att minska de ekonomiska klyftorna mellan kvinnor och män?
- Hur hänger frågan om en rättvis klimatomställning ihop med ett jämställt och tryggt arbetsliv?
- Vilken roll spelar samverkan med fackföreningar och folkbildningen i de två avsnitten, enligt S-kvinnor?

Gruppövning

Skriv ut bilagor 1 och 3 och klipp längs de streckade linjerna. Varje textremsa i bilaga 3 är ett krav ur S-kvinnors politiska program med fokus på klimat och hållbar omställning, och ett jämställt och tryggt arbetsliv. I bilaga 1 finns en textremsa för varje organ i vilket kraven kan drivas. Till vilket organ hör respektive krav hemma? Dela upp er i par eller smågrupper för att para ihop kraven med organen. Vilka krav kan klubben/distriktet arbeta särskilt med? Diskutera!

Inför nästa träff

Avsluta träffen med att tacka varandra för samtalet och berätta vad som sker inför nästa träff. Träff 4 handlar om jämställd hälsa och exploatering och objektifiering av kvinnokroppen, sidorna 19–26 i S-kvinnors politiska program.

Se gemensamt över upplägg, diskussionsfrågor och övning inför kommande träff och se om och hur ni kan förbereda er på bästa sätt. För att genomföra den föreslagna gruppövningen behöver ni ta med er en utskrift av bilagor 1 och 4 till träffen.

Kom ihåg att fylla i den digitala närvarolistan på ABF:s E-tjänst.

Träff 4: Jämställd hälsa, exploatering och objektifiering av kvinnokroppen

Uppstart

Inled träffen med att sammanfatta vad ni pratade om sist. Ta en runda för att se om någon har funderat på något särskilt sedan förra träffen.

Sammanfattning

Det finns stora folkhälsoskillnader mellan kvinnor och män, där kvinnor drabbas hårdare av marknadsstyrd hälso- och sjukvård samt långa avstånd till vårdcentraler. På grund av ojämställda arbets- och hemmiljöer är fler kvinnor sjukskrivna och påverkas negativt av det skärpta sjukförsäkringssystemet. Detta gör satsningar på kvinnors psykiska hälsa extra viktiga.

S-kvinnor anser att kvinnors hälsa måste prioriteras mer inom forskningen och vill se förbättringar inom mödra- och förlossningsvård, samt mammografiscreening och gynekologiska cellprovtagningar under hela livet. Aborträtten är central och fler killar bör nås av ungdomsmottagningarnas utbildning i samtycke och relationer.

Mäns våld mot kvinnor ses som ett strukturellt samhälls- och folkhälsoproblem. För att motverka våld i nära relationer vill S-kvinnor stärka kvinnors ekonomiska rättigheter vid separation och säkra finansiering för tjej- och kvinnojourer. Kunskap om hedersvåld och tvångsäktenskap måste öka, och rättsväsendet behöver rätt verktyg. Sexköp ska leda till frihetsberövande straff, och stöd bör erbjudas de som vill lämna prostitution. Surrogatmödraskap ska inte legaliseras, men barn som föds genom detta ska ha samma skydd som andra barn.

Diskussionsfrågor

- Hur kommer det sig att kvinnors hälsa generellt är sämre?
- Hur kopplas S-kvinnors krav på ett jämställt och tryggt arbetsliv till dessa två avsnitt?
- Vilka samhällsinsatser behövs för att långsiktigt förebygga mäns våld mot kvinnor?
- Vilka hot mot kvinnors kroppsliga autonomi lyfter S-kvinnor fram idag?

Gruppövning

Skriv ut bilagor 1 och 4 och klipp längs de streckade linjerna. Varje textremsa i bilaga 4 är ett krav ur S-kvinnors politiska program med fokus på jämställd hälsa, exploatering och objektifiering av kvinnokroppen. I bilaga 1 finns en textremsa för varje organ i vilket kraven kan drivas. Till vilket organ hör respektive krav hemma? Dela upp er i par eller smågrupper för att para ihop kraven med organen. Vilka krav kan klubben/distriktet arbeta särskilt med? Diskutera!

Inför nästa träff

Avsluta träffen med att tacka varandra för samtalet och berätta vad som sker inför nästa träff. Träff 5 handlar om internationell solidaritet, kvinnor och migration, sidorna 27–32 i S-kvinnors politiska program.

Se gemensamt över upplägg, diskussionsfrågor och övning inför kommande träff och se om och hur ni kan förbereda er på bästa sätt. För att genomföra den föreslagna gruppövningen behöver ni ta med er en utskrift av bilagor 1 och 5 till träffen.

Kom ihåg att fylla i den digitala närvarolistan på ABF:s E-tjänst.

Träff 5: Internationell solidaritet, kvinnor och migration

Uppstart

Inled träffen med att sammanfatta vad ni pratade om sist. Ta en runda för att se om någon har funderat på något särskilt sedan förra träffen.

Sammanfattning

S-kvinnor anser att det är oacceptabelt att kvinnor missgynnas av den globala politiken. En feministisk utrikespolitik kräver att kvinnor och kvinnoorganisationer aktivt deltar särskilt i processer för konflikt, fred och säkerhet. S-kvinnor vill stärka arbetet för att förhindra sexualiserat våld i väpnade konflikter, samt bekämpa kvinnlig könsstympning och barnäktenskap. Jämställdhetsfrämjande insatser, inklusive tillgången till utbildning för flickor, och sexuell och reproduktiv hälsa, ska prioriteras i internationellt bistånd.

S-kvinnor samarbetar med systerorganisationer globalt för att stärka kvinnors självständighet och oberoende. Eftersom kvinnor drabbas oproportionerligt hårt av både diskriminering på arbetsmarknaden och klimatförändringarnas effekter, spelar kvinnorörelser en särskilt viktig roll i dessa frågor. Vi förespråkar en aktiv freds- och nedrustningspolitik och står fast vid att Sverige bör vara alliansfritt.

Kvinnor, som på grund av det instabila världsläget utgör en betydande del av världens migranter, riskerar idag exploatering, sexuellt utnyttjande och människohandel. Därför behöver vi stärka asylrätten och säkra lagliga migrationsvägar till Europa. Etableringen av nyanlända kvinnor på arbetsmarknaden kräver tidig tillgång till ett heltäckande utbud av utbildning, praktik eller arbete med möjlighet till föräldraledighet eller barnomsorg.

Diskussionsfrågor

- Vad menar S-kvinnor med en feministisk utrikespolitik?
- Vad vet du om S-kvinnors internationella samarbeten?
- Hur påverkas S-kvinnors ståndpunkter av NATO-inträdet?
- Hur ser förutsättningarna ut för förbättrad mottagning och etablering av nyanlända ut idag?
- Varför behöver man ta särskild hänsyn till nyanlända kvinnors etablering?

Gruppövning

Skriv ut bilagor 1 och 5 och klipp längs de streckade linjerna. Varje textremsa i bilaga 5 är ett krav ur S-kvinnors politiska program med fokus internationell solidaritet, kvinnor och migration. I bilaga 1 finns en textremsa för varje organ i vilket kraven kan drivas. Till vilket organ hör respektive krav hemma? Dela upp er i par eller smågrupper för att para ihop kraven med organen. Vilka krav kan klubben/distriktet arbeta särskilt med? Diskutera!

Inför nästa träff

Avsluta träffen med att tacka varandra för samtalet och berätta vad som sker inför nästa träff. Träff 6 ska ni ägna åt att sammanfatta det ni lärt er under cirkeln och planera hur ni ska driva frågorna vidare inom klubben eller distriktet.

Se gemensamt över upplägg, diskussionsfrågor och övning inför kommande träff och se om och hur ni kan förbereda er på bästa sätt.

Kom ihåg att fylla i den digitala närvarolistan på ABF:s E-tjänst.

Träff 6: Sammanfattning och vägen framåt

Uppstart

Inled träffen med att sammanfatta vad ni pratade om sist. Ta en runda för att se om någon har funderat på något särskilt sedan förra träffen.

Sammanfattning av studiecirkeln

Detta är den sista träffen för studiecirkeln. Gruppen har nu utforskat en rad ämnen som tas upp i S-kvinnors politiska program, allt från välfärd och klimat till utrikespolitik. Alla dessa ämnen har behandlats ur ett feministiskt perspektiv, med särskilt fokus på att främja jämställdhet och jämlikhet.

Börja med en sammanfattande runda och be alla berätta något roligt och något svårt som de lärt sig mer om under era träffar. Återkom sedan till förväntningarna ni diskuterade på första träffen. Hur har det gått? Har ni kunnat hjälpa varandra att uppfylla förväntningarna?

Vägen framåt

Detta är ett utmärkt tillfälle att planera för framtiden. Hur kan ni arbeta vidare med de 157 punkterna i S-kvinnors politiska program som ni just har lärt er om? Vilka punkter är särskilt viktiga för er klubb? Vilka politiker vill ni träffa för att diskutera hur dessa frågor kan drivas framåt? Skapa förslag till framtida verksamhet och förankra dem med er klubb eller distrikt.

Innehållet i S-kvinnors politiska program kan också fungera som inspiration under motionsskrivartider eller när ni förbereder tal och anföranden för politiska sammanhang. Det kan utgöra en grund för klubbens eller distriktets politiska texter när ni vill agera gemensamt i olika frågor. Diskutera hur ni kan använda det politiska programmet framöver.

Om ni har trivts som grupp kan ni ta chansen att på er sista träff planera för framtida studier. Fråga gruppen om de är intresserade av att gå en till studiecirkel tillsammans och diskutera idéer på vad studiecirkeln ska handla om. Kontakta ert lokala ABF för att få tillgång till fler studiehandledningar.

Kom ihåg att fylla i och signera den digitala närvarolistan på ABF:s E-tjänst.

Till cirkelledaren, del 2

Den här delen är ett stöd för dig som cirkelledare och kursledare. Den innehåller praktiska tips när det gäller hur man leder en cirkel och förslag på upplägg av den.

Hur arbetar man i en studiecirkel?

Kanske har du varit cirkelledare tidigare eller själv gått en studiecirkel så att du känner till grundtanken. Om inte så är det viktigt att du får en känsla för hur man arbetar i en studiecirkel. Grundtanken är att alla i cirkeln delar med sig av sina kunskaper och att man lär sig tillsammans.

Demokrati och delaktighet är viktiga hörnstenar i en studiecirkel. Alla ska kunna påverka och känna sig delaktiga. Det arbetssättet gör att många upplever en studiecirkel som ett socialt givande, roligt och kreativt sätt att lära sig tillsammans.

Att tänka på innan cirkeln startar

Tillsammans med din kontakt på ABF går du igenom upplägget av studiecirkeln. Stäm av studiematerial, lokal och om det finns kunskap om deltagarna som är bra att ha med sig för dig som ledare. Kanske finns det sådant som kan vara värdefullt att veta om dina deltagare i förväg, exempelvis om de kommer från en och samma förening eller om de har anmält sig via ABF:s kursprogram som är riktat mot allmänheten.

Vad är viktigt i rollen som ledare?

För dig som ledare gäller det att skapa ett generöst klimat där alla känner sig delaktiga. Eftersom studiecirkeln bland annat kännetecknas av tid för reflektion och frågor så är det viktigt att du som ledare ger plats och tid för det. I början av varje träff bör du öppna för frågor från föregående träff och berätta om dagens arbete. I slutet av träffen är det också viktigt att du lämnar tid för reflektion och frågor.

I grupper brukar det oftast finnas några som har lättare än andra att uttrycka sig och ta plats. Som ledare är det din uppgift att se till att så många som möjligt deltar i samtalen. Frågor som "Är det här något du känner igen?" eller "Nu vill jag höra hur du tänker" är inbjudande meningar till en person som sitter tyst.

En grupp utvecklas hela tiden och för en del tar det några gånger innan gruppen känns så trygg att de vill delta i samtalen. Försök att uppmärksamma alla i gruppen. Det är ett bra sätt att få deltagarna att känna sig sedda och som en viktig del av gruppen. Oftast är deltagarna nöjda, men det händer att någon ibland är missnöjd med ett gemensamt beslut. Det bästa du kan göra som ledare i det läget är att fråga varför personen inte är nöjd och sen lyssna. Går saken inte att lösa kan det ändå skapa ett lugn i gruppen genom att du lyssnat på deltagaren som känt sig missnöjd. Deltagaren har blivit sedd.

Ett samtalsklimat med högt i tak främjar förutsättningar för lärande. Att våga vara nyfiken, våga säga lite fel ibland och våga kasta sig in i diskussioner är utvecklande för hela gruppen. Då du jobbar med en studiecirkel är det viktigt att tänka på att din roll som cirkelledare handlar om att öppna upp för ett gott klimat, skapa en god stämning i gruppen, likaväl som att vara kunnig i ämnet som cirkeln behandlar. Du behöver inte kunna allt som ledare. Att själv visa att du behöver ta reda på saker och lära dig mer innebär att du skapar ett klimat i gruppen som säger att det okej att inte veta allt.

Praktiska saker att tänka på

Det finns en del praktiska saker att tänka på som cirkelledare. Du ska fylla i den digitala närvarolistan på ABF:s E-tjänst. Se till att den tekniska utrustning som krävs för studiecirkeln finns tillgänglig och fungerar. Den första gången är det extra viktigt att vara ute i god tid, så deltagarna känner sig välkomna. Ställ i ordning i lokalen. Försök sitta så att alla ser varandra. När ni lämnar lokalen ska den vara iordningställd. Kom också ihåg att tala om för deltagarna att det är ABF som arrangerar studiecirkeln. Om det är genom en organisation som cirkeln genomförs så talar du om att det är den organisationen i samarbete med ABF.

Vad är en arbetsplan?

När man planerar hur man ska lägga upp en studiecirkel gör man en arbetsplan. Det är ett arbetsdokument som lägger en bra grund för att man ska nå målet med cirkeln. Vare sig du gör arbetsplanen själv eller använder den som finns i det här häftet så är det viktigt att du stämmer av med deltagarna. Finns det alternativa upplägg? Andra önskemål? När gruppen har enats om arbetsplanen och eventuella ändringar gjorts så lämnar du en kopia till ABF.

Cirkelledarutbildning

Alla cirkelledare inom ABF ska gå en cirkelledarutbildning. Det första steget är ett introduktionssamtal. Det andra är cirkelledare GRUND, som omfattar minst nio studietimmar. Efter det finns fördjupningskurser i till exempel studiecirkelns pedagogik och lärande. Tala med din lokala ABF-enhet om du är intresserad av att gå en cirkelledarutbildning.

Studiecirkeln en av fyra verksamhetsformer

ABF har fyra verksamhetsformer: studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet, studiecirkel i kursform och kulturprogram.

I studiecirkeln deltar minst tre och högst tjugo deltagare, inklusive cirkelledaren. Cirkeln är på minst tre träffar med sammanlagt minst nio studietimmar (en studietimme = 45 minuter). I annan folkbildningsverksamhet är formerna friare och flexibla, här finns prova-på-verksamhet, workshops, temakvällar, endags- och helgkurser. Studiecirkel i kursform ska bedrivas sammanhållet och undantas från villkoret om högst tre sammankomster per vecka om vardera fyra studietimmar. Den ska rikta sig till deltagare som är kortutbildade eller står långt från arbetsmarknaden. Den kan syfta till att stärka deltagarnas ställning på arbetsmarknaden genom utbildning eller validering. Kulturprogram framförs inför eller tillsammans med minst fem deltagare utöver studieförbundets ledare. Det kan vara föreläsningar, teaterföreställningar, konserter eller debatter. Ett kulturprogram ska pågå i minst 30 minuter och vara utformat så att det bidrar till att skapa delaktighet, upplevelse och eftertanke.

ABF är S-kvinnors studieförbund

Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) är en del av arbetarrörelsen och Sveriges största studieförbund. Vi erbjuder studiecirklar, kurser, föreläsningar samt kulturarrangemang i alla landets kommuner. Sedan 1912 har ABF arbetat för att främja fri bildning och kultur över hela Sverige.

Tillsammans med våra medlemsorganisationer och andra samverkande organisationer, bidrar ABF till att skapa möjligheter för lärande, utveckling och gemenskap över hela landet.

Läs mer om ABF och hur du kan samarbeta på: <https://www.abf.se/samarbeta-med-abf/>

Bilaga 1: Var ska punkterna drivas?

Riksdag
Region
Kommun
Fackförbund
EU
Annat organ

Bilaga 2: Det feministiska samhällsbygget och välfärden

1. Utveckla Sveriges arbete för att EU enbart består av demokratiska stater.
2. Skattepolitiken ska vara solidarisk och användas för att skapa jämlika och jämställda villkor.
3. Jämställdhet och jämlikhet ska vara en faktor i all samhällsplanering.
4. Politiska beslut ska förbättra människors liv och vardag utifrån ett jämställt och jämlikt perspektiv.
5. Grundläggande samhällsservice ska finnas tillgänglig i hela landet.
6. Utveckla kollektivtrafiken så att fler kan nyttja den.
7. Samhället ska använda sina möjligheter att utlokalisera statlig verksamhet. Detsamma gäller kommuner och regioner.
8. För att motverka ensamheten behöver det säkerställas att det finns tillgängliga mötesplatser.
9. Public Service ska grundlagsskyddas.
10. Planera för bostadsområden med blandade upplåtelseformer.
11. Skattemässig neutralitet ska råda mellan olika upplåtelseformer, så att hyresrätt inte missgynnas i förhållande till andra upplåtelseformer.
12. Stopp för utförsäljning av allmännyttan.
13. Verka för att digitala självlärande lösningar stärker alla medborgare och är demokratiska, etiska och jämställda.

14.	Utveckla och utöka digitala och tekniska tjänster inom kvinnodominerande yrken.
15.	Skärp lagstiftningen mot näthat.
16.	Prioritera gemensamt ägd välfärd av hög kvalitet med mer resurser, mer utbildad personal och låta proffsen vara proffs.
17.	Förbjud vinstuttagen i välfärden.
18.	Lagstadgad rätt till barnomsorg på kvällar, nätter och helger, oavsett anställningsform.
19.	Kommunal vetorätt om friskoleetableringar.
20.	Statistik över friskolornas verksamhet och resultat ska vara synliga och offentliga.
21.	Se över friskolornas generösa ersättningsmodell för att begränsa möjlighet att göra vinst i skolan.
22.	Nej till religiösa förskolor och skolor.
23.	Krav på samlad skoldag och samordnade fritidsaktiviteter.
24.	Alla elever ska ges tillgång till kostnadsfri kulturskola.
25.	Skapa bra förutsättningar i skolan för ökad fysisk aktivitet för barn.
26.	Kommuner och regioner ska vara skyldiga att kartlägga tillgängligheten i offentliga rum och lokaler samt att upprätta planer för att eliminera hinder.
27.	LSS ska möta den enskildes behov och rättighetslagstiftningen ska efterlevas.
28.	Hälso- och sjukvården samt myndigheter ska vara väl utbildade inom funktionshinder.
29.	Inför en äldreomsorgslag med rättigheter för äldre.
30.	All äldreomsorg ska ges på jämställda villkor. Kommunerna bör vara skyldiga att följa upp och redovisa könsfördelning inom olika omsorgsformer.
31.	Mat inom omsorgen ska vara näringsriktig och de äldre ska ha möjlighet att påverka utbudet.
32.	Avskaffa LOV inom äldreomsorgen.
33.	Lagen om offentlig upphandling ska ses över så att offentliga verksamheter garanteras jämställda, miljömässiga, kvalitativa, korta och genomtänkta upphandlingsprocesser.
34.	Tydligare uppföljningar ska genomföras med fokus på jämställdhet av myndigheter, statliga verk och kommuner när det gäller lagen om offentlig upphandling.

Bilaga 3: Klimat och hållbar omställning, och ett jämställt och tryggt arbetsliv

35.	Samhällsekonomin ska ta hänsyn till såväl ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter.
36.	Klimatfrågan ska alltid vara överst och inkluderad vid politiska beslut.
37.	Att Sverige inför koldioxidbudget på nationell, regional och lokal nivå.
38.	Ett mål för att minska de konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser ska införas och en halvering behöver nås innan 2030.
39.	Genomföra en stor folkbildningsinsats för demokrati, miljö och hållbarhet.
40.	BNP ska kompletteras med indikatorer som mäter och följer upp välmående.
41.	Cirkulär- och delningsekonomi ska utvecklas, uppmuntras och stärkas på alla nivåer.
42.	Konsumentmakten ska stärkas och klimatdeklarationer måste finnas vid köp av varor och tjänster.
43.	Kostnaderna för frakt ska synliggöras och frakten ska täcka de verkliga utsläppskostnaderna.
44.	Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland.
45.	Sverige ska avveckla kärnkraften.
46.	Tåg- och kollektivtrafiken ska rustas upp och byggas ut i hela landet, lånefinansiering ska kunna användas.
47.	Sänkta eller helt subventionerade biljettpriser i tåg- och kollektivtrafik.
48.	Stopp för nyförsäljning av bensin- och dieslbilar senast 2030.
49.	Elektrifiering av hela transportsystemet och satsning på fler alternativ på fossilfria bränslen.
50.	Utöka industriklivet och underlätta för fler industriföretag att leda utvecklingen av grön omställning.
51.	Klimatklivet ska breddas till att också gälla ett cirkulärt kliv.
52.	Sverige ska motverka utarmningen av den biologiska mångfalden.
53.	Sverige ska bli ett föregångsland gällande giffria miljöer.
54.	EU ska förverkliga den europeiska kemikaliestrategin.
55.	Riktad beskattning på klimat- och miljöförstörande verksamhet.

56.	Avskaffa jobbskatteavdraget, så att pension, sjuk- och aktivitetsersättning, arbetslöshetsersättning och föräldrapenning beskattas som inkomst på arbete.
57.	Gör om skattesystemet i sin helhet utifrån en fördelningspolitisk profil med förmögenhetsskatt, fastighetsskatt, införande av högre kapitalskatter och återinförd värnsskatt.
58.	Mer resurser för att stoppa skatteplanering och skattesmitning.
59.	Avskaffa RUT- och ROT-avdraget.
60.	Inför heltid som norm genom lagstiftning för hela arbetsmarknaden.
61.	Avskaffa allmän visstidsanställning som anställningsform, avskaffa delade turer samt avskaffa hyvling.
62.	Gig-plattformarna ska tvingas ta arbetsgivaransvar och teckna kollektivavtal.
63.	Säkerställ balansen mellan parterna på arbetsmarknaden och värna den svenska modellen.
64.	Fler regionala skyddsombud samt utökad tillträdesrätt.
65.	Fackföreningsavgiften ska vara avdragsgill.
66.	Permanent höjning av A-kassa som gäller under hela ersättningsperioden.
67.	Helt slopat karensavdrag i sjukförsäkringen.
68.	Se över pensionssystemet utifrån ett jämställdhetsperspektiv med syfte att höja garantipensionen samt säkerställa att alla får 72 procent av sin lön i pension per månad.
69.	Inför individualiserad föräldraförsäkring som tas ut sammanhängande under barnets tidiga år.
70.	30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön ska vara norm på arbetsmarknaden.
71.	Antalet utbildningsplatser ska ökas för att tillgodose behoven av livslångt lärande.
72.	Tydliga kompetenskrav på välfärdsyrken genom fler legitimationskrav och utbildningsvägar för att komplettera kunskap eller validera befintlig kunskap.
73.	Statligt ansvar för kompetensutvecklingsfonder för att möjliggöra omställning och kunskapsutveckling.
74.	Jämställd och lika möjlighet till kvalitativ samt inkluderande kompetensutveckling både på och utanför arbetsplatsen under hela arbetslivet.
75.	Sverige ska ratificera ILO:s konvention C190 – om våld och trakasserier i arbetslivet.
76.	Studiestöd för vuxna med försörjningsansvar ska utvecklas.
77.	S-kvinnor ska verka för att Arbetsförmedlingens lokalnärvaro i kommunerna är verklig lokal närvaro.

Bilaga 4: Jämställd hälsa, exploatering och objektifiering av kvinnokroppen

78.	Regionala kartläggningar som verkar för att vården blir jämställd och jämlik och får bort skillnader i hälsa, vårdkvalitet och vårdtillgång.
79.	Avskaffa tidsgränserna i rehabiliteringskedjan. Möjligheten till sjukpenning måste hänga på arbetsförmåga och hälsa – inte på hur länge du varit sjuk.
80.	Vård ska ges efter behov. Det ska inte vara möjligt att genom privata sjukförsäkringar tränga undan patienter med större vårdbehov.
81.	Tillsätt en sjukvårdspolitisk maktutredning med uppgift att klarlägga "vem som styr vad" inom vården.
82.	Livmoderhalscancer ska utrotas i Sverige.
83.	Avgiftsfri mammografi även för kvinnor över 74 år.
84.	Ta bort övre gränsen för screening av livmoderhalscancer.
85.	Inför avgiftsfria hälsoundersökningar succesivt från 75 år i hela landet.
86.	Särskilda insatser för att stärka HBTQI-personers rättigheter.
87.	Bekämpa psykiska ohälsa för kvinnor i alla åldrar.
88.	Ökad samverkan och mer effektiva insatser (inom och mellan kommuner och regioner) för barn och ungdomar som inte mår bra i syfte att stärka den psykiska hälsan eftersom hälsan påverkas av biologiska, psykologiska, sociala och samhällsrelaterade faktorer.
89.	Hälso- och sjukvården samt tandvården ska fråga om våld i hemmet på rutin. Frågan ska inte bara ställas vid mötet med patient utan även till medarbetare vid medarbetarsamtal.
90.	Tandvården ska jämföras med övrig sjukvård och ingå i samma försäkringssystem.
91.	Säkra tillgången till säker förlossningsvård och minimera, diagnostisera och åtgärda antalet förlossningsskador samt förbättra eftervården.
92.	Gör en samlad utredning över hur graviditet hanteras i socialförsäkringen.
93.	Inför en nationell handlingsplan för förlossningsvården.
94.	Värna rätten till fri abort, nationellt och internationellt.
95.	Vårdpersonal ska inte kunna neka att göra abort, vi säger nej till samvetsklausul.
96.	Bejaka tjejers och kvinnors sexualitet, bekämpa sexism och osunda föreställningar om sex och samlevnad.
97.	Undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer ska nå alla elever i grundskolan.

98.	Besök på ungdomsmottagningar ska vara avgiftsfria och nå alla.
99.	Menstruationsskydd ska vara kostnadsfria.
100.	Ökad kunskap och förbättrad vård av klimakteriebesvär så att vården blir likvärdig i hela landet.
101.	Ökad forskning och kunskap om kvinnors hälsa och sjukdomar.
102.	Motverka alla former av exploatering och objektifiering av kvinnokroppen.
103.	Lagstifta mot sexistisk reklam, marknadsföring och objektifiering av kvinnor i media.
104.	Inför en nollvision mot mäns våld mot kvinnor.
105.	Mäns dödande av kvinnor ska definieras som femicide när motivet är kvinnohat.
106.	Utredningar av grov kvinnofridskränkning ska prioriteras och skärpta straff införs.
107.	Tillför mer resurser till rättsväsendet så att rättsprocesserna kan kortas ner.
108.	Samtliga som arbetar inom rättsväsendet – poliser, åklagare, domstols- och kriminalvårdspersonal – ska ha kunskap om våldets uttryck och konsekvenser och normkritiskt tänkande.
109.	Verka för en utredning och lagstiftning där den misstänkte brottsutövaren avlägsnas från den gemensamma bostaden vid misstanke om brott.
110.	Kontaktförbud ska användas mer frekvent och överträdelser ska bestraffas.
111.	Frågan om våld ska ställas i mötet med myndigheter, hälso- och sjukvården eller vård och omsorg. Kunskaper om hur våldsutsatta ska bemötas för att få rätt insatser ska finnas.
112.	Stärk förutsättningarna att tillvarata kvinnans ekonomiska rättigheter vid en separation eller skilsmässa.
113.	Kommunen ska ta sitt ansvar och prioritera kvinnofridsfrågorna. De ska ha tydliga handlingsplaner för att nå nollvisionen av mäns våld mot kvinnor, tillhandahålla jourlägenheter och säkerställa skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och deras barn.
114.	Säkerställ en långsiktig finansiering av landets tjej- och kvinnojourer.
115.	Inför en strikt lagstiftning som skyddar barn från att träffa en förälder som utsatt barnet eller anhörig för våld.
116.	Följ upp tillämpningen av straffskärpning när det gäller hedersbrott. Se till att de kunskapshöjande insatserna för att identifiera, bemöta, förebygga och bekämpa hedersbrott stärks.
117.	Följ upp tillämpningen av lagen om stärkt skydd mot barn- och tvångsäktenskap.
118.	Fler specialiserade mottagningar för könsstympade behövs för likvärdig vård i hela landet.
119.	Motverka sexköp och prostitution genom förstärkt samverkan mellan olika samhällsinstanser.

120. Skärp sexköpslagen så att sexköp alltid leder till ett frihetsberövande straff.
121. En orosanmälan ska göras när sexköparen är förälder.
122. Svenska sexköpslagen ska gälla för svenska medborgare som köper sexuella tjänster utomlands.
123. Skärp straffen för sexualbrott.
124. Verka för att pornografiska filmer motverkas och förbjuds som ett första steg för barn och ungdomar genom exempelvis porrfilter och åldersverifikation.
125. Verka för att pornografiska filmer kan användas som bevis vid brott i syfte att kunna lagföra ansvariga.
126. Driv opinion mot surrogatmödraskap både nationellt och internationellt.

Bilaga 5: Internationell solidaritet, kvinnor och migration

127. Sverige förblir militärt alliansfritt och ska inte söka medlemskap i NATO.
128. Sverige ska arbeta aktivt för nedrustning, fred och en kärnvapenfri värld och ratificera FN:s konvention om kärnvapenförbud.
129. Svensk vapenexport och export av krigsmateriel ska upphöra helt och får under tiden inte ske till länder som - deltar i eller riskerar att hamna i väpnad konflikt. - kränker de mänskliga rättigheterna.
130. Sverige ska bli en kärnvapenfri zon.
131. Kvinnokonventionen ska inkorporeras i svensk lag.
132. Barnäktenskap ska motverkas både i Sverige och utomlands.
133. FN:s resolution 1325 för kvinnor, fred och säkerhet ska fortsätta implementeras i det globala förebyggande arbetet.
134. FN och andra internationella organ ska ha en jämn representation av kvinnor och män.
135. Jämställdhetsrådgivare ska finnas med vid fredsinsatser och återuppbyggnadsprocesser.
136. Alla former av sexualiserat våld i krig och konflikt ska förhindras och sanktioner ska kunna införas mot parter som inte erbjuder skydd mot sexualiserat våld i enlighet med FN:s resolution 2467.
137. Sexuell reproduktiv hälsa och rättigheter samt flickors rätt till utbildning ska prioriteras i biståndsarbetet.
138. Biståndspengar ska alltid användas till internationella insatser, med tydlig inriktning för humanitära- och utbildningssatsningar och inte som förstärkning till statsbudgeten.

139.	Sverige verkar för en rättvis klimatomställning där höginkomstländerna som bär ansvaret för de största utsläppen av växthusgaser bidrar i omställningen till ett fossilfritt samhälle i låg- och medelinkomstländer.
140.	Kvinnors fackliga organisering internationellt lyfts upp och möjliggörs i alla forum vi verkar i.
141.	Sverige driver frågan om ett erkännande av ett fritt Västsahara.
142.	Rätten att söka asyl är en mänsklig rättighet.
143.	Sverige ska ratificera FN:s konvention om migrantarbetares rättigheter (CMW).
144.	Sverige ska vara drivande för att säkra lagliga vägar att söka asyl i Europa.
145.	Sverige ska driva på för ett solidariskt mottagande i hela EU.
146.	Sverige ska verka för ett ökat globalt ansvarstagande för människor på flykt.
147.	Sverige ska verka för att sexualbrott i krig eller konfliktzon ska vara asylrättsgrundande för kvinnor och barn.
148.	Uppmärksamma utsattheten för kvinnor, ensamkommande barn och HBTQI-personer på flykt och uppvärdera deras särskilda skyddsskäl.
149.	Förslagen i den permanenta utlänningslagen ska ha ett jämställdhetsperspektiv.
150.	Permanent uppehållstillstånd ska gälla som huvudregel för alla som beviljats status som flyktingar och skyddsbehövande.
151.	Erforderliga resurser måste finnas för att uppehållstillstånd ska hanteras skyndsamt.
152.	Personer som fått uppehållstillstånd ska ha rätt till familjeåterförening.
153.	SFI och samhällsintroduktion ska kunna läsas redan under ansökningstiden och under föräldraledighet.
154.	Arbetskraftsinvandringen ska regleras så att parterna är överens om behoven som finns på arbetsmarknaden.
155.	Förbättra och utöka samverkan mellan olika myndigheter vid etableringsinsatser.
156.	Etableringsinsatserna på arbetsmarknaden ska ha ett jämställdhetsperspektiv.
157.	Nyanlända kvinnors deltagande på arbetsmarknaden ska öka.

Lär känna S-kvinnors politiska program

Den här studiehandledningen innehåller ett upplägg för studiecirkel om S-kvinnors politiska program. I den finns förslag på hur cirkeln kan arbeta metodmässigt. I studiehandledningen uppmanas också du som medlem i S-kvinnor att driva på frågorna i din lokala klubb, avdelning eller distrikt.

Gå en cirkel hos ABF och lär dig tillsammans med andra!

Om S-kvinnor

S-kvinnor är socialdemokratiska feminister som ställer klasskamp, kvinnokamp och antirasistisk kamp sida vid sida. S-kvinnor organiserar kvinnor i hela Sverige. Tillsammans kämpar vi för ökad jämställdhet i samhället och inom vårt eget parti.

Om ABF

Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) är en del av arbetarrörelsen och Sveriges största studieförbund. ABF erbjuder studiecirkel, kurser, föreläsningar samt kulturarrangemang i alla landets kommuner. Sedan 1912 har ABF arbetat för att främja fri bildning och kultur över hela Sverige.

Tillsammans med sina medlemsorganisationer och andra samverkande organisationer, bidrar ABF till att skapa möjligheter för lärande, utveckling och gemenskap över hela landet.